

Nr 520

Av herr Magnusson i Borås m. fl., om visst schablonavdrag vid beskattning av inkomst av rörelse och fastighet.

Med bl. a. teknikens hjälp håller vårt samhälle på att omvandlas alltmer, och därmed förändras också våra produktionsmedel. En hårdnande konkurrens gör det nödvändigt att på ett effektivt sätt utnyttja de möjligheter, som tekniken ger oss, om vi skall bevara och höja vår standard. Det ständigt vidgade samhällsinflytandet medför emellertid, att rörelseförmågan för enskilda människor blir mindre. Vi är väl alla medvetna om att det nya läget nu av oss kräver risktagande samt initiativkraft och uppslagsrikedom. Vårt nuvarande beskattningssystem medför emellertid att risktagande och initiativ från enskilda hämmas.

Ett förlitande på det allmänna kommer att betyda tillbakagång. Frågan blir då hur man skall kunna få enskilda att taga nya och fortsatta risker. I vårt land finns inte längre stora egna kapital att lita till i tillräcklig utsträckning. Det gäller att mobilisera även de små inkomsttagarna för denna viktiga uppgift.

Från högerpartiets sida har sedan flera år tillbaka motionerats om att mindre avkastningar av aktier och andelar i ekonomiska föreningar borde vara skattefria för att därmed stimulera små inkomsttagare till att bli egendomsägare och samtidigt göra sitt sparkapital till riskkapital. I viss mån har förståelse vunnits för strävandena att gynna sparande genom införande av frihet från beskattning för inkomst av kapital med 300 för ensamstående och 600 kronor för äkta makar. Förutsättningen för att detta avdrag skall få åtnjutas är emellertid att inkomsten hänför sig till förvärvskällan kapital och alltså utgör banktillgodohavanden, utdelning å aktier eller ränta å i annat sammanhang utlånat kapital. Dessa former av småsparande premieras sålunda med en skattelättnad.

Ett icke oväsentligt sparande förekommer emellertid även på andra sätt och då icke minst inom den svenska småföretagsamheten. Enskilda småföretagare — det kan vara hantverkare, detaljhandlare, verkstadsägare, åkeriägare, fabriksägare, jordbrukare eller ägare av annan fastighet — måste för att bygga upp ett kapital för konsolidering eller fortsatta utvidgningar spara en del av förtjänsterna för framtiden. I varje sådant företag arbetar nästan utan något undantag ett visst eget kapital. Detta kapital är en av förutsättningarna för inkomsten, och en del av inkomsten är alltså att be-

trakta som inkomst av kapital medan en del utgör arbetsinkomst. Enda förutsättningen för att företagaren skall få åtnjuta avdrag för inkomst av kapital är emellertid att han gjort sitt företag till aktiebolag och sedan tager ut utdelning å aktierna. För att möjliggöra denna utdelning måste bolaget dock redan ha betalat skatt å det belopp, som utdelas. Om han äger bolaget, vinner han sålunda icke något på detta.

För att vinna rättvisa på detta skatteområde bör därför jordbrukare och andra enskilda företagare samt ägare av annan fastighet medgivas rätt att i sin deklaration göra avdrag för ett belopp intill 300 kronor för ensamstående och 600 kronor för äkta makar från vad som för dem utgör motsvarighet till inkomst av kapital. Givetvis föreligger svårigheter att här göra en uppdelning av inkomsten, och en schablon måste därför tillgripas. Vi föreslår, att för jordbrukare och annan företagare samt ägare av annan fastighet inkomsten skall jämföras med kapitalinkomst till så stor del som motsvarar avkastning å det i företaget eller fastigheten nedlagda egna kapitalet räknat efter den för inlåning å sparkasseräkning gällande räntan — givetvis dock högst den sammanlagda intäkten. Härifrån bör alltså medgivas avdrag enligt de för kapitalinkomst gällande reglerna.

Med hänsyn till vad vi sålunda anfört hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att det nuvarande avdraget från inkomst av kapital med 300 kronor för ensamstående och 600 kronor för gifta skall utsträckas till att gälla inkomst av rörelse och jordbruk eller annan fastighet samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till därav föranledda författningsändringar.

Stockholm den 27 januari 1960

Tage Magnusson

i Borås

Leif Cassel

Gösta Darlin

Hans Nordgren

Ernst V. Staxäng

Carl-Wilh. Lothigius

Rolf Eliasson

Eric Nilsson

i Svalöv